

**ОЖИРІННЯ ЯК ЧИННИК РИЗИКУ РОЗВИТКУ
ЕСЕНЦІЙНОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ З
УРАХУВАННЯМ ПОЛІМОРФІЗМУ ГЕНІВ *AGTR1*
(RS5186) ТА *VDR* (RS2228570)**

Сем'янів М.М.

[*m.semianiv@bsmu.edu.ua*](mailto:m.semianiv@bsmu.edu.ua)

Ас. кафедри сімейної медицини

Буковинський державний медичний університет

м. Чернівці

Есенційна артеріальна гіпертензія (ЕАГ) – це поліетіологічне захворювання, успадкування якого було неодноразово підтверджено. Роль генетичних предикторів та чинників ризику ЕАГ широко вивчаються упродовж останньої декади, однак вагома їх частина все ще залишаються недослідженими, особливо в популяції українців.

Метою нашого дослідження було визначення ролі ожиріння як чинника ризику розвитку ЕАГ з урахуванням поліморфізму генів *AGTR1* (rs5186) та *VDR* (rs2228570).

Матеріали та методи.

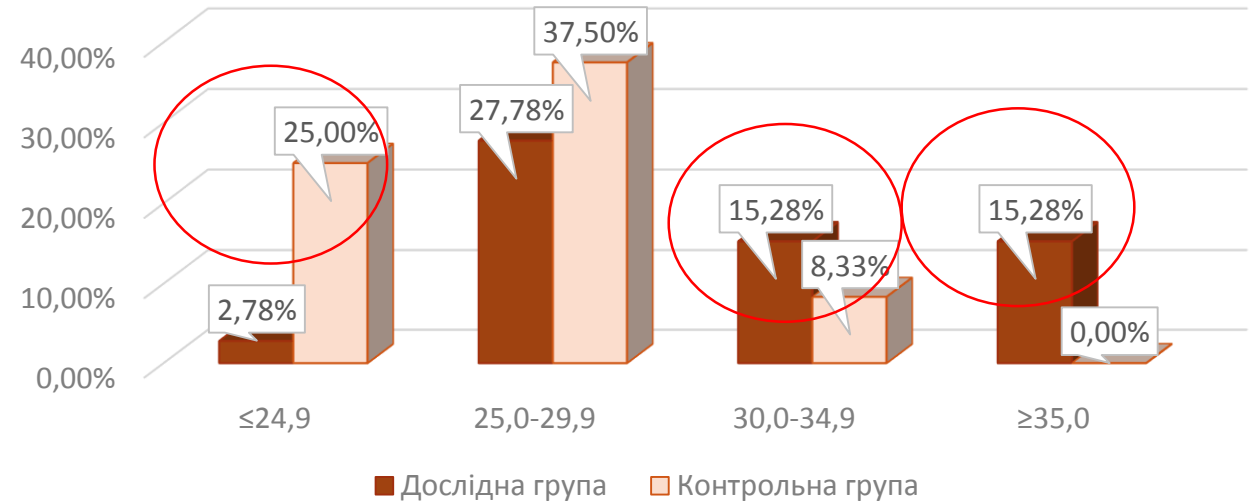
- В одномоментному дослідженні взяло участь 100 хворих на ЕАГ II стадії, 1-3-го ступенів, помірного та дуже високого серцево-судинного ризику. Групу контролю склали 60 практично здорових осіб.
- Вік хворих коливався від 41 до 74 років і у середньому становив $57,86 \pm 7,81$ років. Вік осіб контрольної групи – від 30 до 58 років, у середньому $46,37 \pm 6,77$ років ($p > 0,05$).
- Для ампліфікації фрагментів ДНК генів проводили якісну полімеразну ланцюгову реакцію в реальному часі (RT-PCR) на CFX96 Touch™ (Bio-Rad Laboratories, Inc., США).

Маса тіла обстежених з урахуванням поліморфних варіантів гена *AGTR1* (1166A>C) у хворих на гіпертонічну хворобу

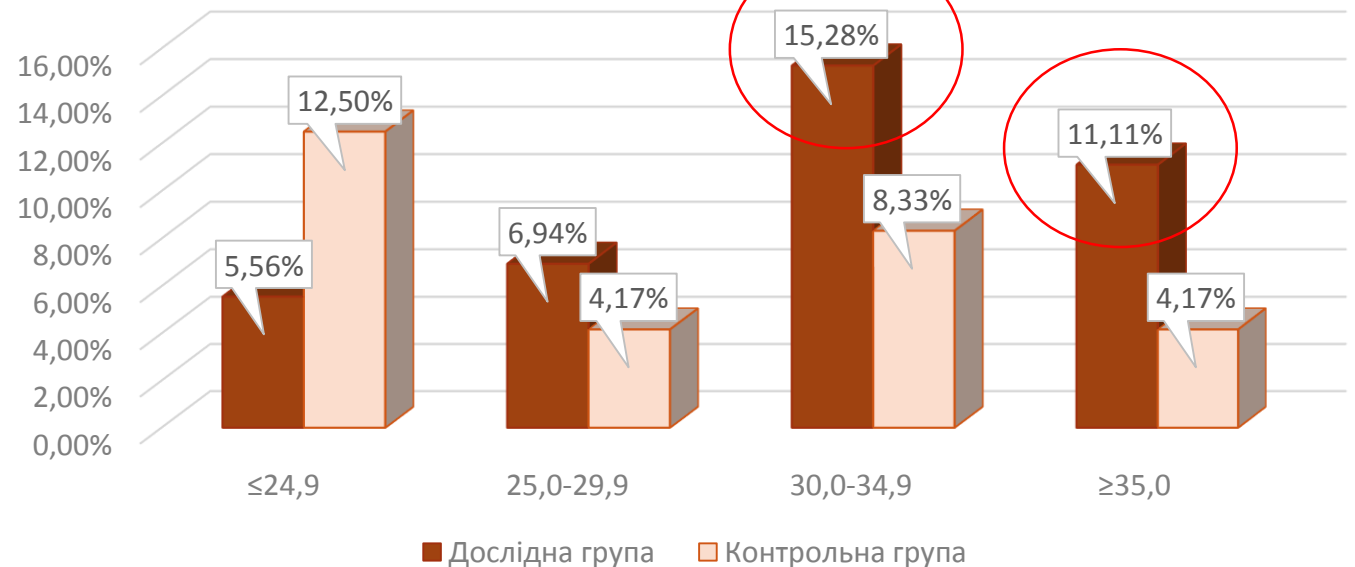
Відносна частота осіб із нормальним ІМТ переважала у контрольній групі серед носіїв AA-генотипу у 9 разів ($\chi^2=13,8$; $p<0,001$).

Натомість, відносна частота осіб із ожирінням переважала серед хворих на ЕАГ носіїв AA-генотипу гена *AGTR1* у 3,7 разу ($\chi^2=8,38$; $p=0,004$) та погранично серед хворих із C-алелем – у 2,11 разу ($\chi^2=3,37$; $p=0,052$).

AA-генотип

AC-, CC- генотипи

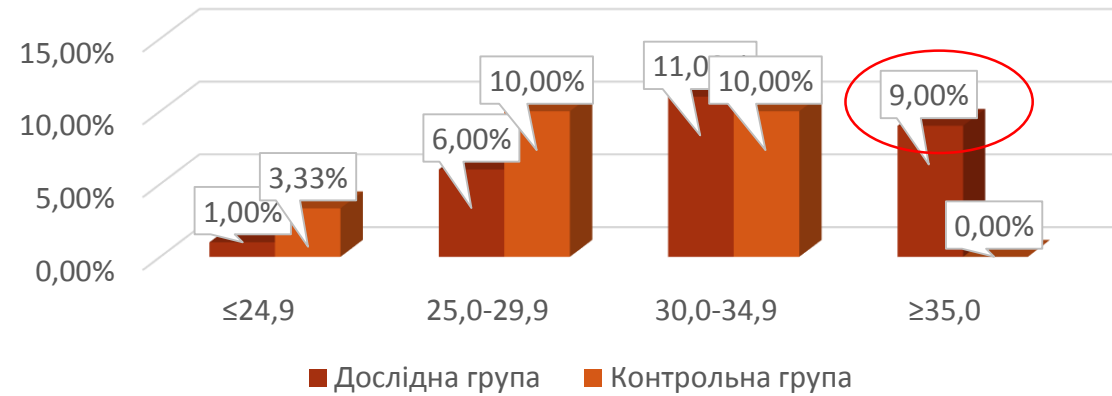

Маса тіла обстежених з урахуванням поліморфних варіантів гена *VDR* (A/G) у хворих на гіпертонічну хворобу

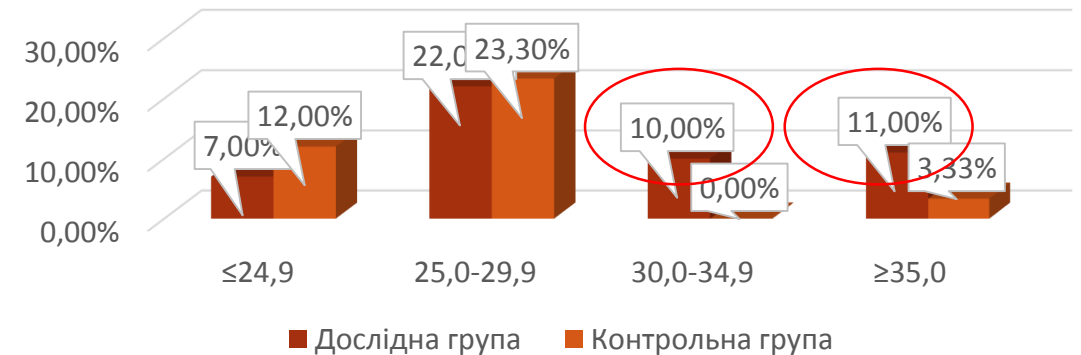
Серед осіб контрольної групи носіїв мінорного А-алеля гена *VDR* переважали такі із ІМТ $\leq 24,9$ кг/м² у 2,9 разу ($\chi^2=6,06$; $p=0,014$) і 16,7 разу ($p<0,001$) відповідно.

Тоді як серед хворих на ЕАГ також носіїв А-алеля гена *VDR* було відносно більше осіб із ожирінням (ІМТ $>30,0$ кг/м²), ніж у контролі – у 6,3 разу ($\chi^2=9,51$; $p=0,002$) і 3,6 разу ($\chi^2=3,53$; $p=0,05$) відповідно.

GG-генотип

AG-генотип

AA-генотип

Епідеміологічний аналіз

Нормальний ІМТ мав протективний вплив і зменшував шанси на появу ЕАГ у обстеженій популяції (ВШ – 0,15; 95%ДІ ВШ:0,05-0,42; $p < 0,001$).

Поява ожиріння, особливо високих градацій (≥ 35 кг/м²) збільшувала ризик ЕАГ майже утричі та у понад 6 разів (ВШ – 5,03; 95%ДІ ВШ:2,17-11,62; $p < 0,001$ і ВШ – 8,25; 95%ДІ ВШ:1,82-37,31; $p < 0,001$).

Висновки

Відносна частота осіб із ожирінням переважала серед хворих на ЕАГ, ніж у контролі у 2,73 разу та мала залежність від генотипів гена *VDR*: домінувала у носіїв мінорного А-алеля у 6,3 разу, в порівнянні з групою контролю.

Ожиріння ($IMT \geq 30$ кг/м²) збільшує шанси на розвиток ЕАГ майже утричі, а $IMT \geq 35$ кг/м² – у понад 6 разів, відповідно.

Натомість, нормальний ІМТ має протективний ефект і робить шанси на появу ЕАГ найнижчими у обстеженій популяції.